

Vorming en Toerusting

Programmaboekje seizoen 2011-2012

Voorwoord

Met veel genoegen kijken wij terug op het vorige winterseizoen. De toerustingavond voor kerkelijke werkers met als thema “Samen hart op Weg” heeft velen aangesproken. Natuurlijk blijft dit motto ook voor de komende tijd van kracht, niet alleen voor kerkelijke werkers, maar voor iedereen.

De thema-avonden konden zich in een goede belangstelling verheugen, ook van mensen uit ander gemeenten. De gespreksgroep op woensdagmorgen, de verenigingen en de koffiemorgens functioneerden weer prima.

In het komende seizoen zijn er weer nieuwe onderwerpen voor de thema-avonden aan de orde, zoals u in dit boekje kunt lezen. Twee thema-avonden zijn op verzoek van de Kerkenraden gewijd aan “Het omgaan met verscheidenheid bij het Samen-op-weg zijn” en “Het kerk-zijn in deze tijd”. Dit verzoek staat in verband met het federatieproces van onze beide gemeenten. In het kerkblad zult u de komende tijd de ontwikkelingen van het federatieproces op de voet kunnen volgen. De Stuurgroep, de Kerkenraden en de commissie Vorming en Toerusting hebben al heel wat vergaderingen achter de rug om alles in goede banen te leiden.

Omdat iedereen de gelegenheid moet krijgen zijn/haar mening te geven over het samengaan van onze beide gemeenten, zijn ook de Ontmoetingsavonden hieraan gewijd.

Het motto van deze avonden is: Hoe vinden wij elkaar? Een motto met een dubbele bodem.

Laten wij dit nieuwe seizoen blijk geven van onze betrokkenheid bij zoveel mogelijk evenementen en bij alle te nemen beslissingen. Het gaat ons allemaal aan!

J.L.R. Ledegang-Keegstra

Samenstelling commissie Vorming & Toerusting

Voorzitter: J.L.R Ledegang-Keegstra Bosweg 12 tel. 642383
Secretaris: G.J. Zomer 3^e Blokweg 11a tel. 643378

Leden:

J. Ardesch-Ekkel Boshoeck 55 tel. 642518
J. Kamphuis-Schepers Fortwijk 6 tel. 671337
E. van der Schee-Roest Nieuwstraat 25 tel. 644063
N. van der Vinne-Overvoorde Hoofdstraat 58 tel. 641942
D. de Vries-Hengelaar 2^e Blokweg 32 tel. 644641
J. Visser Bosweg 11 tel. 641567

Adviserende leden:

Ds J.A. Antonides Boshoeck 45 tel. 646629
Ds D.J.D. Kroeze Fred. Hendrikstr 19 tel. 06-16856392
Ds F. Schipper Hoofdstraat 36 tel. 643139
Mevr. P.C. Top-Rus De Lijster 23 tel. 564336
Vriezenveen

Gespreksgroep op woensdagmorgen

Al geruime tijd bestaat er een gespreksgroep, waar gesproken wordt over actuele onderwerpen in verband met het geloof. De groep breidt zich geleidelijk aan nog steeds uit met deelnemers uit beide kerken.

Het afgelopen seizoen bespraken we onder anderen de volgende onderwerpen: Ons geweten; Tolerantie; De maakbare mens; Zorg voor het milieu; Waarom heeft God geen naam?; Zijn de godsdiensten gelijk?; Is het Oude Testament een wreed boek?; Geloven in een God die niet bestaat? (naar aanleiding van het boek van Ds. K. Hendrikse); De koptisch Orthodoxe Kerk; Toekomstberekeningen; Respect voor het leven; Wij missen het clubgevoel; De beleving van de veertigdagentijd; De Goede Week en Hebben christelijke politieke partijen nog zin? Deze onderwerpen werden door de deelnemers zelf aangereikt naar aanleiding van de actualiteit.

Hebt U belangstelling om in het nieuwe seizoen met ons mee te denken en te praten over dit soort onderwerpen, dan bent U van harte welkom! De groep komt samen onder auspiciën van de Commissie Vorming en Toerusting van onze kerken.

Plaats en tijd: Gereformeerd Kerkelijk Centrum 'Irene', woensdagmorgen om de veertien dagen van 9.30 tot 10.30 uur. De eerste bijeenkomst is op woensdag 21 september. Gespreksleider is Dr. F. Ledegang.

Ontmoetingsavonden.

Ditmaal hebben de ontmoetingsavonden als motto: **Hoe vinden wij elkaar?** Dat kan tweeledig opgevat worden: *Hoe vinden wij elkaar* of *Hoe vinden wij elkaar?* Het is nuttig, maar ook noodzakelijk dat wij op deze avonden met elkaar in gesprek gaan over de culturele verschillen binnen de beide gemeenten, over gevoelens en emoties. Waar zijn wij het over eens? Waar liggen de punten van verschil? Hoe overbruggen wij die? Is het allerbelangrijkste niet dat we het in de kern met elkaar eens zijn?

Ieders mening telt! Het is daarom ook de bedoeling dat elke avond een globaal verslag oplevert van de gedachten en meningen van de deelnemers. Dan kunnen de Kerkenraden en de Stuurgroep daar rekening mee houden.

Wij hopen op veel deelnemers, want dat betekent dat er een solide basis wordt gelegd onder de komende federatie.

In het kerkblad vindt u na de zomervakantie meer informatie. Wij vermelden hier wel dat deze avonden per 1 februari 2012 zijn afgelopen. Dit in verband met te houden Kerkenraden en Gemeenteavonden.

Vrouwencontactgroep “Dient de Here”

In december van dit jaar bestaat onze groep 65 jaar. Met een reis naar Volendam en Marken hebben we al een voorschot genomen op dit heugelijke feit.

Eens in de veertien dagen komen we op donderdagavond vanaf 19.45 uur bij elkaar.

Doorgaans bestaan de vergaderingen voor de pauze uit het bespreken van een bijbels onderwerp. Na de pauze wordt er een vrije bijdrage geleverd in de vorm van een gezelschapsspel, een gedicht en wat dies meer zij. Ook kan het bijbels onderwerp voor de pauze worden afgewisseld door een actueel onderwerp of door een diapresentatie.

Naast al het serieuze dat gedaan wordt, spreekt ook de gezelligheid een woordje mee. Ongeveer 20 vrouwen zijn lid. Heeft u belangstelling neemt u dan contact op met de secretaresse Mw. A. de Boer-Bove, tel. 643656.

Hervormde Vrouwengroep “Ruth”

We komen eens in de veertien dagen bij elkaar in Ons Centrum, op woensdagavond vanaf 20.00 uur.

Een gezellige groep van ongeveer 37 leden.

Voor de pauze staat de bijbel centraal en daarna hebben we zeer gevarieerde onderwerpen.

Nieuwe leden zijn van harte welkom.

Onze startavond is op 21 september a.s.

Informatie is te verkrijgen bij de secretaresse, mevr. Henny Dooyeweerd, telf. 642674.

Thema-avonden

Een nieuw programma voor het seizoen 2011-2012 biedt de commissie Vorming & Toerusting u aan. U vindt hieronder het overzicht.

De avonden beginnen om 20.00 uur. Vanaf 19.45 uur kunt u binnenlopen met gratis koffie/thee. Van harte welkom!

Maandag 24 oktober 2010

Denk aan je bagage!

Over het omgaan met verscheidenheid bij het samen-op-weg zijn.

Spreker: Mevrouw Els Deenen

Plaats: Ons Centrum

Aanvang: 20.00 uur

“Dat is nou weer typisch hervormd! Hadden we daar een prima afspraak over gemaakt – moeten ze er toch nog een keer over praten in eigen kring. Hoe moet je daar nou mee samenwerken?”

“Nou, écht gereformeerd hoor! Zaakjes keurig op orde, daar zal ik niks van zeggen. Maar ze weten het altijd zo goed hè, we hadden niets meer in te brengen...”

Typisch hervormd en echt gereformeerd. Komen deze (voor-)oordelen u vaag bekend voor?

Je hoort ze vaak, waar twee gemeenten samen op weg gaan. En het lastige is: er zit wat in! Ze blijken te kloppen...

Waar komt dat toch vandaan, die verschillen in cultuur tussen hervormd en gereformeerd? Dat heeft te maken met de ontstaansgeschiedenis van beide protestantse kerken. Sinds 2004 zijn we landelijk gezien dan wel één Protestantse Kerk van Nederland, maar de onderliggende culturen en cultuurverschillen zijn daarmee natuurlijk niet verdwenen.

Els Deenen, gemeenteadviseur van de Protestantse Kerk in Nederland, zal deze avond een inleiding houden over hoe het komt dat we soms zo van elkaar verschillen. Waar die (voor-)oordelen vandaan komen, en hoe je er vruchtbaar mee om kunt gaan.

In kleine groepjes gaan we met elkaar in gesprek over wat we van die verschillen herkennen in Vroomshoop, in onze eigen plaatselijke gemeenten. Als we samen op weg gaan, wat nemen we dan mee? Wat zit er in onze bagage? Waar hebben we er last van, maar ook: hoe kunnen we elkaar verrijken en versterken?

Als we het hebben over het omgaan met verscheidenheid, dan gaat het niet alleen over cultuurverschillen, maar ook over verschillen in geloofsbeleving. Alleen loopt die verscheidenheid meestal dwars door de geloofsgemeenschappen heen, ze zijn niet typisch hervormd of gereformeerd. In onze gesprekken is ook ruimte gemaakt voor de vraag wat we nu eigenlijk geloven, om op het spoor te komen wat ons daarin nu verbindt.

Zo hopen we elkaar deze avond te ontmoeten in alle verscheidenheid die we rijk zijn, als kinderen van één Vader, elkaar gegeven als gave én opgave.

Maandag 14 november 2010

Pelgrimstocht naar Santiago de Compostella

Spreker: de heer H. Pasterkamp

Plaats: Ons Centrum

Aanvang: 20.00 uur

De stad heet officieel kortweg Santiago, maar er zijn nog veel meer steden die zo heten. Compostella is een bijnaam, die vooral wordt gebruikt als men de stad als bedevaartsoord beschouwt. De gecombineerde naam 'Santiago de Compostella' kan dan ook worden vertaald als: 'Santiago, bijgenaamd Compostella'.

Meestal wordt gezegd dat de bijnaam komt van *Campus Stellae* (Sterrenveld), vanwege de ster die, volgens de overlevering, het gebeente van Jakobus op deze plaats heeft aangewezen. Een andere verklaring is dat de naam naar een 'begraafplaats' verwijst.

Santiago de Compostella (Spaans en Galicisch: *Santiago de Compostela*) is een stad in het noordwesten van Spanje. Santiago betekent Sint Jakobus. De stad heeft circa 100.000 inwoners, waaronder 35.000 studenten, en is de zetel van het Galicische bestuur.

In 1985 werd het oude deel van de stad door de UNESCO tot werelderfgoed verklaard.

Volgens een legende zou het graf van de apostel Jakobus, een van de discipelen van Jezus, zich hier bevinden. Zijn stoffelijk overschot zou, nadat hij in Palestina was onthoofd, in een stenen boot zijn gelegd waarin twee van zijn discipelen meereisden. De boot bereikte vanzelf de Galicische kust, waarna het dode lichaam werd begraven aan de berg Libredón. Over het graf verrees een machtige basiliek.

Bedevaartsoord

Santiago de Compostella is een van de belangrijkste christelijke bedevaartsoorden. Pelgrims uit heel Europa eindigen hier hun voettocht. Deze voettocht noemt men de Camino de Santiago (De weg naar Santiago). De pelgrims op weg naar Santiago zijn herkenbaar aan de sint-jakobsschelp, het teken van de heilige Jacob. De schelp heet in het Latijn *Pecten jacobaeus*, in het Duits *Pilgermuschel* (pelgrimsmossel) of *Jakobsmuschel* en in het Frans *coquille Saint-Jacques*. De schelp wordt gedragen met de sluiting naar boven (in tegenstelling tot de schelp van oliemaatschappij Shell). Dit dier wordt langs de Galicische kust gekweekt (de kwekers zeggen niet precies waar, om diefstal te voorkomen) en is onder de naam *vieira* in de Galicische restaurants een gewilde delicatess. De weg naar Santiago (in het Spaans ook wel 'el camino'; de weg genoemd) kent veel van deze tradities. Zo laten pelgrims een van huis meegenomen steen achter bij Cruz de Ferro waarmee ze symbolisch hun zonden van zich afleggen en (letterlijk) verlicht hun weg vervolgen.

De heer Pasterkamp heeft de pelgrimstocht te voet afgelegd.

Hij zal ons vertellen wat een protestant beweegt om te voet van Den Ham die 2700 km. als pelgrimsweg te gaan.

Wie heeft hij ontmoet onderweg en heeft hij het geheim van de Jacobsweg ontdekt ?

Maandag 16 januari 2012

Kerk zijn in deze tijd

Spreker: ds. Hans van Ark

Plaats: GKC Irene

Aanvang: 20.00 uur

De kerken lopen leeg, per dag vertrekken er zo'n honderd leden uit de Protestantse Kerk. De situatie is urgent. Valt het tij te keren? Kan het anders? Veel kerkelijke gemeenten maken zich zorgen, schrikken hiervan wakker, en willen 'missionair' worden uit de gedachte dat ze weer een *aansprekende* kerk moeten worden.

'Lijfsbehoud' niet de beste reden om missionair te worden. Het kan gemakkelijk leiden tot kramp. Al snel ontstaat iets van 'hoe krijgen we de kerk zo snel mogelijk weer vol met liefst betalende leden?' Dat is niet missionair, dat is het oude willen herstellen. Weemoed naar vroeger is begrijpelijk, maar het wordt tijd dat 'vroeger' los te laten. De vraag is: wat vraagt God van ons in *déze* tijd? De toekomst van de kerk is meer onzeker dan wij wel eens voor waar willen hebben. Veel mensen buiten de kerk vinden totaal geen aansluiting bij onze kerkelijke traditie en vormen.

De diepste motivatie voor missionair gemeentezijn ligt dan ook niet in de urgentie van het moment. Uiteindelijk gaat het niet om 'kerk' maar om het goede nieuws dat evangelie heet. In dat evangelie zelf zit doorslaggevend heil. Jezus zelf nodigt ons uit, sterker nog: draagt ons op de beloften te delen. Het is geen vrijblijvend verhaal. Het is ook niet een optie, missionair gemeentezijn, het is het wezen van de kerk van Jezus Christus. Paulus schrijft in 2 Korintiërs 5: 'Wat ons drijft is de liefde van Christus...' Dát is de diepste grond voor de missionair gemeente. Het gaat om die liefde.

De praktijk is helaas vaak anders. Het imago van de kerk is niet best, zeker niet sinds de recente onthullingen rond misbruik. We staan op achterstand. Er valt een hoop te winnen. Dat begint bij onszelf, bij onze eigen verantwoordelijkheid voor mensen in onze omgeving. Het begint ook bij onze eigen Bron, de verworteling in de liefde die Christus ons schenkt. 'Volg de weg van Christus... blijf in Hem geworteld en gegrondvest, houd vast aan het geloof dat u geleerd is en wees vervuld met dankbaarheid' schrijft Paulus aan de Kolossenzen. Durven we in alle openheid en kwetsbaarheid ons geloof te laten zien, inclusief onze vragen en moeiten?

Daarin hebben we elkaar nodig. De gemeenschap van christenen in het dorp of in de stad die 'kerk' heet, kán ook een plek van grote openheid en gastvrijheid zijn. Waar mensen echt terecht kunnen en waar de drempels laag zijn. Dat vraagt een blik van buiten naar binnen. Te snel zitten we vast in onze eigen gewoontes en taal. Wat voor ons vanzelfsprekend is, is dat voor de ander helemaal niet. Leer dus kijken met de ogen van een mogelijke gast. Wat is voor hem of haar heilzaam? Hoe zouden wij dat samen gestalte kunnen geven? Hoe klinkt het evangelie daar in door?

Het kan betekenen dat er niet meer mensen in de kerk komen en al helemaal niet op zondagmorgen. Het kan wel betekenen dat er 'kerkplekken' ontstaan waar mensen elkaar werkelijk ontmoeten en waar de beloften van het evangelie worden gedeeld.

Maandag 13 februari 2012

Kinderchirurgie

Spreker: Dr. S. Ekkelkamp

Plaats: GKC Irene

Aanvang: 20.00 uur

Inleiding kinderchirurgie en ethiek:

Wat is ethiek?

Gedefinieerd als: zedenleer (normen en waarden) of als praktische wijsbegeerte die handelt over zedelijke begrippen en gewoontes.

Vanoudsher was er al de eed van Hippocrates, een zeer uitgebreide die in zijn Nederlandse versie heeft gegolden van 1878 tot 2003 en toen vervangen door een "moderne" versie:

"Ik zweer/beloof dat ik de geneeskunst zo goed als ik kan zal uitoefenen ten dienste van mijn medemens. Ik zal zorgen voor zieken, gezondheid bevorderen en lijden verlichten. Ik stel het belang van de patiënt voorop en eerbiedig zijn opvattingen. Ik zal aan de patiënt geen schade doen. Ik luister en zal hem goed inlichten. Ik zal geheim houden wat mij is toevertrouwd. Ik zal de geneeskundige kennis van mijzelf en anderen bevorderen. Ik erken de grenzen van mijn mogelijkheden. Ik zal mij open en toetsbaar opstellen, en ik ken mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving. Ik zal de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de gezondheidszorg bevorderen. Ik maak geen misbruik van mijn medische kennis, ook niet onder druk. Ik zal zo het beroep van arts in ere houden. Zo waarlijk helpe mij God almachtig / Dat beloof ik."

Zij berust op 4 pijlers:

Niet schaden

Weldoen

Eerbiedigen van de autonomie van de patiënt

Rechtvaardigheid

Of samengevat door mevr.prof. dr.HM Dupius: “Zoeken naar het goed leven”, geen leed toevoegen, leed voorkomen en bestrijden.

De vroeger meest gangbare manier van ethiek was een regelgerichte manier:

Recht op leven

Leven prevaleert altijd boven de dood

Recht op behandeling

Plicht om te behandelen

Alles doen wat kan

Een manier die meer van deze tijd is een toetsing- en resultaatgerichte manier:

Feiten vaststellen

Behandelingsmogelijkheden overwegen

Prognose (hoe ziet de toekomst eruit, evaluatie van behandelingsresultaten op termijn.

Er is beweging in de geneeskunde: toename van kennis en kunde, grenzen worden verlegd, invoering van het begrip QUALY'S (Quality Adjusted Life Years), en men houdt zich bezig met bezinning op de effecten van ingrepen.

Het begrip ZINLOOS MEDISCH HANDELEN ontstond, dit is handelen dat het lijden verlengt.

Na bespreking van deze begrippen wordt aan de hand van de geschiedenis en een aantal casus toegelicht hoe deze normen en waarden in de praktijk zijn toegepast.

Dr. Ekkelkamp heeft de studie geneeskunde gevolgd aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, heeft zich gespecialiseerd in kinderchirurgie en is als kinderchirurg werkzaam aan het VUmc en het Emmakinderziekenhuis. Ook is hij lid van de medisch-etische toetsingscommissie van het Vumc.

Maandag 12 maart 2012

Dominicanenklooster Zwolle

Spreker: Pater Jozef Essing

Plaats: Ons Centrum

Aanvang: 20.00 uur

Het Dominicanenklooster in Zwolle

Het Dominicanenklooster Zwolle wordt aan u voorgesteld:

- Zijn geschiedenis in vogelvlucht, van de oprichting in 1902 tot op vandaag 2012
- Het is een klooster in de stad, en verschilt van een abdij in afgelegen gebied

Vervolgens gaan we even terug in de de geschiedenis: naar de oorsprong van het kloosterleven:

- Wat bezielt mensen om in een klooster te gaan wonen
- Welke ontwikkelingen in de maatschappij werkten bevorderend
- Er zijn vele soorten kloosters: nieuwe tijden vroegen andere kloosterlingen

We staan vervolgens stil bij de wieg van de Dominicanenorde:

- De situatie die aanleiding was tot de oprichting van een 'orde van predikers'
- Een nieuwe 'spiritualiteit' verbonden met de opdracht om te prediken:
  - * 'Pendelen' tussen het overgeleverde geloof en de hedendaagse tijd
  - * Een samengaan van de inkeer van het gebed en het gesprek met anderen
  - * Gelovig vertrouwen dat kritisch nadenken niet uitsluit maar er juist om vraagt,
- Een broederschap met een flexibele organisatie en wetgeving

Huidige koers van het klooster, het beleidsplan 2010-2014

- Het huis ook in de toekomst bewoond houden
- Binnen het huidige klimaat in rk kerk een 'open kerk' blijven
- Christelijke traditie via lezingen/samenkomsten in gesprek brengen met eigentijdse spiritualiteit
- Uitdagingen bieden aan jongeren in de groei, op zoek naar hun vorm

De spreker - Jozef Essing o.p. - is zelf dominicaan en woont sinds 1991 in het klooster te Zwolle

Zaterdag 14 april 2012

Het afsluitende uitje naar:

Het Dominicanenklooster te Zwolle

In dit klooster krijgen wij een rondleiding onder leiding van een gids.

Wat doen we (ongeveer) tijdens de rondleiding:

We beginnen met koffie en vertellen dan wat over de orde van de dominicanen (de geschiedenis en de huidige stand van zaken), over de oorspronkelijke functie van het Zwolse klooster en over de huidige activiteiten. (Natuurlijk een beetje afhankelijk van wat pater Jozef

heeft verteld op 12 maart 2012. Mogelijk komen er uit de groep vragen n.a.v. het al vertelde zodat de rondleider daarop kan inspelen.)

Daarna gaan we rond, door de kloostergang (en voor zover de ruimten ongebruikt zijn op die middag kan er ook in bv. de sacristie gekeken worden). Ook gaan we natuurlijk de kerk in en bekijken daar o.a. het koorgedeelte (met o.a. mozaïekvloer) en de rest van de kerk (met de gebrandschilderde ramen, het tabernakel, e.d.). Vaak zijn het de vragen van de bezoekers die invloed hebben op de gang van zaken.

Lectuurtafels

In beide kerken beschikken we in de hal over een lectuurtafel. Ook het komende winterseizoen zult u weer afdrucken kunnen aantreffen van interessante artikelen uit landelijke of regionale kerkbladen. De commissie Vorming en Toerusting zal o.a. proberen artikelen te vinden die betrekking hebben op onderwerpen die het komende seizoen aan de orde zullen komen. Alle bladen, folders en andere informatie kunt u vrij meenemen.

Koffiemorgens.

De samenwerkende kerken (PKN, Pinkstergemeente en Baptistengemeente) houden twee keer per jaar een koffiemorgen. Hier wordt iemand voor uitgenodigd, die een bepaald onderwerp behandelt. Kinderoppas is aanwezig. Tijd en plaats: zie t.z.t. in de kerkbodes.

Tot besluit

We hopen dat de thema-avonden voor u interessant zijn. Wij hopen dat u/jij het komende seizoen weer/ook actief gaat deelnemen aan de gespreks- of studiemogelijkheden.

Heeft u opmerkingen, suggesties over thema-avonden voor een volgend seizoen of kritiek?

Laat dit even weten!

De secretaris: G.J. Zomer, 3^e Blokweg 11a, tel. 643378 zal het graag noteren.